

Szerkesztőség
Via S. Andrea Troyer ház.

Amministrazione
Tipografia P. BATTARA

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre Per 1 anno 6.— fr.
Félévre 6 mesi 3.—
Negyedévre 3 „ 1.50
2 hóra 2 „ 1.—
Külföldre 1 évre. Per l'estero 8.—

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyilvántartók:
Főlvétetnek árszabály szerint a kiadó
hivatalban, Battara P. könyvnyomdája

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetési irodá-
jában Budapest, Váci-utca, Oppellik
B-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assu-
mono nell'ufficio di stesione in Fiume
Tipografia Battara.

1890 szeptember 21

Megjelenik minden vasárnap

21 settembre 1890

Városi közgyűlés.

A folyó hó 12-én tartott városi közgyűlésen, mely a polgármester és 31 városi képviselő jelenlétében folyt, le a következő említésre méltóbb ügyek kerültek szónyegre:

Ciotta polgármester a legutóbbi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után a következőkről értesíti a közgyűlést:

A kormányzó Ő Excellentiájának felhívása folytán Chierogo és Smoquina városi képviselők biztattak meg a kis punto franco számára szükségelendő városi terület bérlésére nézve a ministerium kiküldetéseivel folytatandó tárgyalásokkal.

A kereskedelmi miniszter Ő Excellentiája köszönetét fejezte ki ama 800 frt. adományozásért, melyet a közgyűlés a fiumei kereskedelmi muzeum házbére számára megszavazott.

Ő Felsége a belügyminiszterium útján köszönetét fejezte ki Fiume városának a leánya Mária Valeria főhercegnő esküvője alkalmából Fiume városa által kifejezett hódolatért.

Végül a kormányzó Ő Excellentiája Dr. Berghoffer tanárnak a fiumei m. kir. állami főgimnáziumhoz végleges igazgatóvá történt kinevezetéséről értesítette a várost.

Az előadottak tudomásul vétetnek, s a brünni ipartestület látogatása

A „Fiume“ tárczája

RIO DE JANEIRO.

Egy tengerésziszt naplójából.
A „FIUME“ eredeti tárczája.

57 napi viszontagságos hajózás után végére elértük a várva várt pillanatot, midőn a hajó őre a szavakat hallatá: »Ecco la terra!« (Ime a föld!) Izgatottan ugrott fel mindenki helyéről és sietett a hajó orrán kiemeledő részre, hogy meggyőződjék saját szemével: vajjon csakugyan a föld-e az, avagy sűrű köd, a mint már ez többször előtrdult. Most az egyszer nem csalódtunk, nyugat felé mindinkább tisztábban körvonalozott alakban tüntek elő Brazília partjainak távolból kéklő hegyei. Kapitányunk minden vitorlát kifeszítettet s a kedvező délkeleti széllel még forró napfényrel hagytuk el Cabo Friot (hideg fokot) s mire a nap leáldozott, a föld legszebb panorámája tárult elénk, Rio de Janeiro környéke.

A festő partok arany fényvel bevont kúpalku hegyei, szűszörva egyes cso-

alkalmával felmerült költségekre vonatkozólag egyidejűleg előterjesztett számadás szintén helyben hagyatik.

Ezek után Dr. Dall'Asta és más négy városi képviselő indítványa olvastatik fel, melyben kereskedelmünk folytonos emelkedésére való tekintettel egy vásári élelmiszer felügyelőnek kinevezését javasolják, mely indítványnak tárgyalása azonban a következő közgyűlés számára tartatik fenn s a közgyűlés a napirendre tér át.

Előadó dr. Nacinovich városi ülnök.

A Cosulich L. által benyújtott kérvény alapján annak a via Alessandrinában lévő háza előtt a kért cément járda létesítése 442 frt. 42 kr. - al engedélyeztetik, mely összegből 80 frt. a háztulajdonosra esik.

Következik Maraz P.-nek a Fiume területéről követ szállító kocsi-közvet - vámjának leszállítása iránti kérvénye. A városi vámszedő hivatal nem ajánlja e kérvényt pártolónak. Dr. Benzan a kőszállítókat kedvezményben kívánja részesíteni s ajánlja, hogy azoknak közveti vámja 6 kr-ra szállítassék le, mint az a saskiak számára megállapított. Smoquina kamarai titkár e körülményre nézve megjegyzi, hogy a Susakról jövő kőszállítók a város utcáinak csak igen csekély részét érintik, míg a mi területünkről jövő kocsik nagy utakat futnak

portokba mutatták a tropikus növényzet fenséges pompáját, míg a kikő előtti szirtes szigetek, melyek körül a vizimadarak ezrei repdestek éjjeli szállást keresve, zord ellentétet képeztek a legdúsabb tropicus növényzettel köszörözött bájos partokkal.

A gyenge d-li széllel csak a belső kikötő előtti Santa Cruz erődig hatolhatunk, hol szélesend fogadtok.

Kapitányunk még nem veszté reményességét s egyre biztatá a legénységet, hogy az áramlattal majd bejutunk las-an.

Már felsillogtak az est homályában a városban meggyújtott gázlámpák s hajónk még mindig a bejő előtt vesztégett. Egy vontató gőzös felajánlá szolgálátát, de kapitányunk kissé sokallt a 150 mil reist s így a kedvező szél reményében tovább is vesztégettünk. Este 10 óra tájban gyenge parti szél keletkezett, mely hajónkat a szemben levő monte da a-uca (cukor hegy) alába hajította, hol azután kapitányunk egy révkalauz ajánlatára horgonyt vetett.

Az éjet tehát legnagyobb hosszúságunkra a kikötő bejárata előtt kellett töltenünk. Aludni nem tudott közűnk senki sem; a forróság, a szunyogok egy-

be, tehát aránylag sokkal többet rontják a közeget; mindazonáltal, hogy a fiumei területéről való kőszállítás elősegítették, azon nézetben van, hogy az említett kőszállítók közvetvámja bár nem 6, de 9 krajczárra leszállíttassék. Az előadó, úgymint dr. Benzan e nyilatkozathoz hozzájárulnak s az a közgyűlés által határozattá emeltetik.

A vámszedő bizottság betérjeszti a folyó év első feléről szóló kezelési számadásait, mely 222,774 frt 85 kr. tiszta bevétellel zárul, s 14,925 frt. 57 kr-ral múlja fölül a múlt év megfelelő időszakának bevételét.

Az iskolai nanács javaslata alapján 150 frt segély szavaztatik meg azon tanítónó részére, ki Plasseban a Torretta mellett nyitott új iskola közelében tartozik lakni; s hasonló összeg szavaztatik meg Affrich F. tanító részére is, ki a csolai iskolától, hol természetbeni lakást élvezett, a városi iskolákhoz helyeztetett át.

Ezek után Brelich előadó felolvassa a belügyminiszterium leiratát, melyben az ország több vidékén pusztított tűzvész áldozatai javára, köztük a fehérmegyei moóri tűzkárosultak javára, adakozásra hívja fel a várost. A városi tanács javaslatba hozza, hogy e célra 200 frt kiutalványoztassék. Dr. Giacich úy Fiume decorumára, mint a tűzkárosultak rendkívüli nyomorára nézve kevésnek

egy eltévedt csoportja s az izgatottság ébren tartott. Egész éjjel nem tettünk egyebet, mint vizsgáltuk a fényben úszó csápoknak gyors mozdulatait.

Az Atlanti tengerben talán sehol sincs annyi czápa, mint Rio de Janeiro vizeiben. Egyik hajótól a másikhoz úsznak nagy csapatokban s annyira közel a víz színéhez, hogy a hátukon levő taraj a vízből egészen kilátszik. Ha a hajóról egy darab kétszersült a vízbe dobatik, az pillanat alatt 4—5 kiéhezett czápa villámsebességgel rohan a bevetett tárgy után.

Másnap kora hajnalból kifeszített vitorlakkal vártuk a szél keletkezését, a mi azonban a déli órákban sem a következett be, így tehát kapitányunk végtére is kénytelen volt egy vontatógőzöst bérelni.

A mint az »Ilba das Villegagnon« sziget mellett elhaladtunk és horgonyzási helyünkhöz, a város északkeleti részén fekvő kikötő parthoz közeledtünk, egész gyümölcsáros csolnakhad özönlött hajó k felé.

Félig meztelen rabszolgák bambaszől font vékony lélekvesztőkön, egymást hajszolva eveztek egyik hajótól a má-

találja ez összeget s annak kétszeresét hozza indítványba. Ossoinack Lajos 500 frt. utalványozását javasolja. Gregorich osztja Ossoinack nézetét azon külömbésgel, hogy 300 frt. a miniszter kezeihez, 200 frt. pedig Szekesfejervár városának küldessék, melyhez annyi emlék és rokonérzelem köti a várost. Mire a közgyűlés dr. Giacich, Smoquina és De Domini felszólalása után szótöbbséggel elhatározza, hogy az egész 500 frtnyi összeg a miniszter kezeihez küldessék.

Arad városi tanácsa a 13 vitanu emlékoszlopának folyó évi október hó 6-án történő felavatásánál való képviselőre hívja fel a várost. Ossoinack képviselő 5 személy kijelölését ajánlja, kik e célból Aradra utaznának. Ciotta polgármester elégen tartja a 3 tagu küldöttség által való képviseltetést, minthogy a meghívó legfeljebb 5-öt emlit s jobbnak tartja, hogy azon esetben, ha háromnál többen jelentkezének, azok sorhúzás alapján válaszsának maguk közül hármat, a kiknek számára a szükséges költségek a város pénztárából utalványoztatnának.

Ciotta polgármester javaslata elfogadtatik, mire titkos ülés következik.

A titkosülés végeztével a Fiumében létesítendő lóvonatu vasut kérdése került tárgyalásra, melynek tárgyalása iránt Ossoinack képviselő részéről kifejezett, óhaj

sikhoz s a nagy zsbaj közt éktelen hangon kinalgatva emelgették a hajó felé sült hallal, osztrigával, gyümölcsés és a braziliai nemzeti kenyérről: a mandiocaval telt kosarukat. A mandioca egyike a legegészségesebb és legizletesebb pótkenyérnek, melyet a braziliaiak a mandioka gyökereiből készítenek és pedig olyképen, hogy azt meghámozzák s mérges levének kiszajtolása után a napon kiszáritják, s csonttá száradt állapotban nagy kőmoszarakban csekély fadaraggal apróra zúzzák. A mandioka így összetörve zsákokba lesz téve, mely állapotban évekig is eláll, a nélkül, hogy bármint lérez is bele venné magát, vagy hogy idővel jó ízét elveszítene. Lisztéből sokkal kevesebb kell a szükséges táplálékok előállításához, mint más gabnaneműekből s mi fő, semmi féle klima alatt meg nem romlik, azért úy a tengerézet, mint a katonaságra nézve megbecsülhetlen előnynyel bír.

Alig hogy a gyümölcsárosok ostromhadát kissé szétkergettük, méltóság teljesen evezve közeledtek a nagy lapos bárkákra helyezett füs ölgő konyhák. Ezek is egyik hajótól a másikig eveznek és egész kényelmesen annak ol-

a polgármester teljesíthetőnek nem találván, a közgyűlés folytatólag a beérkezett ajánlatok tárgyalásába becsatlakozott.

Mindenek előtt Ciotta polgármester kijelenti, hogy a kitűzött határidő leteltéig két ajánlat érkezett és pedig elsőnek a Stampetta és Conti féle cég ajánlata, másodikkal pedig a fiumei konzorcium ajánlata továbbá megjegyzé, hogy ez utóbbi ajánlat külső horitéká — miután az a hivatalos szolgálatlan-ága folytán felnyitott, Dr. Lettis ülnök, az iroda igazgató és az iktató jelenlétében újból lepecsételtetett anélkül, hogy az irat felbontatott volna.

Miután a közgyűlés a polgármester közlését tudomásul vette, Maderspach képviselő a szabályzatok 85. §-sa értelmében kérdést intéz az elnökséghez, hogy a szóban forgó tárgyat megvitatásánál valamint a szavazásban részt vehetnek — e mind azok, kik ez ügyben érdekelve vannak.

Az illető § felolvastatván, Ciotta polgármester kijelenti, hogy tudomása nincsen arról, kik vannak ez ügyben érdekelve, miértis az illetők lelkiismeretére bizza, hogy azok az említett § értelmében járjanak el.

De Domini és Ossoinack képviselők e nézet ellen nyilatkoznak, érvül hozván fel, hogy azon esetre, ha esetleg a közgyűlés valamennyi 56 tagja, valamely dologban érdekelve lenne, e szerint határozatot nem is hozhatna.

Dr. Dall'Asta Szaniszló ügyvéd erre kijelenti, hogy a Stampetta-féle vállalatban bár érdekelve nincsen, de az említett vállalat ügyvédje lévén, minden félreértés elkerülése végett kötelességének tartja az ülésből távozni.

Dall'Asta távozása után Brelich ülnök felolvassa a beérkezett két ajánlatot, mire a közgyűlés az ügyet tüzetesebben kívánván tárgyalni, Smoquina ajánlatára elhatározta, hogy a két ajánlatot a mű-

szaki bizottságnak adja ki megítélés és véleményezés végett.

A műszaki bizottság tagjai a következők: Hajnal Antal, E. Án Lajos, Leard G., Chiarego G. és Zammattio G.

A szóban forgó vállalatok ajánlatai Ossoinack képviselő javaslata folytán sokszorosítatva, a városi képviselők közt ki fognak osztatni. Az ülés ezzel véget ért.

GABONA FORGALMUNK.

1890 szeptember 8-14 ig.

Kikötőnk gabona forgalma folyó hó első hetében meglehetősen écs volt.

A fentjelzett időszak alatt vasuton érkezett Fiuméba összesen 111261 meter mázsa gabona és pedig:

buza	15123 met. mázsa.
árpa	61564 " "
liszt	26482 " "
repce	4673 " "
zab	1834 " "
bab	1585 " "

Tengeren érkezett a fentjelzett időszakba összesen 205 met. mázsa. Kivitetett tengeren, szeptember 8-14 ig összesen 1106275 meter mázsa vagyis 714797 met. mázával több mint az előző héten.

Kivitetett pedig:

liszt	363244 met. mázsa
tengeri liszt	1276 " "
buza	172333 " "
tengeri	4875 " "
árpa	554977 " "
zab	6070 " "

Összes gabona forgalmunk a folyó hó második hetében 1219082 met. mázsa, melyből a behozatalra 112812 qn. a kivitelre 1106275 q. esik. Raktározva maradt a szep második heti behozatalból 96537 q. mely mennyiség az augusztus havi és szeptember első hetéről raktározva maradt mennyiséggel együtt 2586687 met. mázával tesz ki.

Fiume kikötőjének liszt kivitele Nyugoteuropába és Braziliába 1890 augusztus hónap.

Az „Adria“ és más gőzhajózási társulatok hajón folyó év augusztus havában Braziliába és Nyugoteuropába összesen 530753 met. mázsa liszt szállított.

A múlt havi kivittel szemben az augusztus havi 48835 m. máz. kevesebbet tüntet fel.

A fentebb. mennyiségből az egyes ki-

gák véghez visznek, leirhatatlan. Majd nem egészen meztelenül, az európai állta alig tűrhető hőségben egymás mellett sorakozva hordják fejük ezején az egy-két mázsa cukor, vagy kávéval felt zsákokat s mindegyikük valami notát dudolgatva apó lépésekben, de sebese halad terhével tova.

Mig midnyájan e nyüzsgő csoport nézésen merengtünk, visszaérkezett kapitányunk hat pénzügyőr kíséretében, kik most az árak mennyiségét és minőségét vették vizsgálat alá. E bosszas, bosszantó átvizsgálás valahira mégis véget ért s mi végtelen örömmünkre szabadon rendelkezhetünk időnkkel.

Sietünk átöltözöködni s nem felt el egy negyed óra, mi Dél-America földjén voltunk.

Eleinte tántorogva lépdeltünk, mint a hajón, de az új világ látása mihamar elfeledteté a tengeri út sanyaságait.

A vámépületen áthaladva, a tengerparttal parhuzamos Rua Direitába (egyesen utczába) értünk, mely Ruaok egyik legnagyobb utcáját egyenes sorban épült két — három emeletes házakkal, csinos berendezésű boltokkal és gazdag raktárakkal. A tolongás, lármá és a járó keők öltözékének s arczborának

közfokra esik: London 9'43'8 q. Liverpool 25121'3 q. Lith 5068 Hull 406'4 q. Bordeaux 1395 q. Rouen 790 q. Dünkirch 2000 q. Brazilia 9770 q. Más délamerikai kikötők 632 q.

A folyó év első 8 hónapjában Nyugoteuropába és Braziliába kivitetett összesen 5092556 m. mázsa.

A tüzoltók zászlószentelője

Uj-Arad Zsigmondháza.
(Saját tudósítónktól)

Az uj-arad-zsigmondházi önkéntes tüzoltó-egylet zászlószentelési ünnepélye vasárnap folyt le.

Nagy ünnepség volt ez, melyre egész Uj Arad és Ternajgo Caesárral talpra állt. Nemcsak a környék, nemcsak Arad, hanem messze földről is jöttek ez ünnepélyre résztvevők. Mondani sem kell, hogy a legnagyobb lelkesültség szállta meg az ünnepelőket s Ternajgo Caesár dícsőségére vált a fényes siker rendezése, de bőségesen kijuthat az érdemből a többieknek is, kiknek a kezében a rendezés volt, egy Cabdebó Ferenc főszolgabíró és Medveczky János járásbírónak is s az egész tüzoltókarnak.

Az Uj-Aradra meghívott mintegy nyolczáz tüzoltó reggel 8 órakor a zsigmondházi Petőfi-téren gyűlt egybe. Itt a szokásos katonai tisztelgések után az uj-aradi városháza felé tartottak három dicskapun át, s ezer ember lelkes jelenészi között.

A városháza előtt először Hartmann Lőrinc községi bíró majd Ternajgo Caesár főparancsnok megható szép beszéddel üdvözölték az egybe sereglett tüzoltókat.

Az üdvözlő beszédek elhangzása után a tüzoltók katonai sorrendben a többi testvér-egyletekkel három zenekarral Ternajgo vezetés alatt az uj-aradi templomba indultak.

A főuton ember-ember hátán volt. A menet alig tudott magának utat törni. A tüzoltók a templom előtt négyszögbe állottak fel. A templomban Hemmen János fényes segédlettel celebrált. A mise alatt az uj-aradi lövészek sortűzet adtak. A zenekarok erre az „Isten állj meg a magyar!“ szótát hangoztatták. Jelen volt József főherceg képviselője is.

Az isteni tisztelet után a templom szomszédságában felállított tribünön folyt le a zászló szentelési szertartás, mely alkalommal Várady Ferenc pápai kamarás és esperes-plébános emelkedett szellemű beszédet tartott, Jankay József pedig „Tüzoltó zászlószentelésen“ című hangulatteljes költeményét szavalta el.

szintarkasága, mely itt egyszerre élénk tált, oly zagyva látványt nyújtottak mely nem kis mérvben kötötte le figyelműket.

Az Eu opiból áruteltt civilizáció délamerikai szokások és kényelmességgel egytve a legváltozatosabb képet tárta elénk. Itt egy úri csoport párisi divat szerint öltözve óriási panama kalapokkal piros-fehérsárga napernyőkkel, amott egy csoport portugál eredetű vidóci, vörös, kecskes ponceban, bőszáru sarkantyús csizmában — köztük egy-egy városi munkás garibaldi szines inggel canarubából font sziles kalappal, melyek mesziről úgy néznek ki, mint egy-egy hatalmas napraforgó; élenkitik a színezetet a kikötőben állomásozó idegen hajók matrózainak és tisztjeinek nemzeti öltözetei s a közben áthaladó kék, vagy sárga selyem redőnyökkel borított pyaloz hintókok fényes kísérete. Végig lármázzák az utcákat a vidéki tejárosok, kik csengettyűhang kíséretében hízról hízra vonják kővér teheneket, hogy gy mindenkinek friss tejjel szolgálhassanak. Segitenek a zajt nővelni a lóhátón kőboló koldusok; kik csengettyű vagy gitárhanggal kísért siralmas énekző mellett kéregetnek.

Dr. Barabás Béla, gróf Zselénszky Róbertné született gróf. Károlyi Klára zászlóánya helyettesítője dr. Barabás Béláné nevében szintén igen szép hazafias jellegű beszédet mondott melynek végeztével Ternajgo Caesár átvette a zászlót s azt lelkes beszéd mellett átadta a tüzoltó egylet tulajdonába. Ezután a szegbeverés vette kezdetét.

Az első szeg a felszentelt zászlóba Várady Ferenc esperes, a tüzoltó-egylet főpapja XIII. Leo pápa nevében verte be. Madarász Géza József főherceg nevében e jelmondattal: „Siker koronázza a zászlót“. Hemmen Ferenc: „Isten nélkül ember nem lehet“, Brankovits György gör. kei patriarcha helyett Cabdebó főszolgabíró: Hit és felebaráti szeretet nevében. Hemmen Ferenc esperes Schlauch Lőrinc püspök nevében: Szülőváros felvirágzására. Dr. Barabás Béla: Legyetek készen mindig, de dolgoztok ne Legyen soha Dr. Mülek Lajos; Nem az a vashid, a mit jövőben építenek, de a szeretet kössön össze bennünket. Cabdebó főszolgabíró megbízatás folytán a következők nevében vert be szöveget eme jelmondatokkal: Metianu János püspök nevében: Szeresd felebarátaidat, megsegít az Isten, Széchenyi Öden, Zselénszky Róbert, Csekoniczky György, Fábrián Laszlo főispán nevében dr. Mülek Lajos: Az egylet sikerére, Frölich országgyűlés képviselő nevében Cabdebó főszolgabíró e jelmondattal: Egyetértés és áldás vegye körül e zászlót, az aradi es. és kir. várpáncsnokság nevében Margineán százados, II. aradi m. kir. honvédszázalaj parancsnokának nevében Schindl százados, a III. m. kir. honvédszázalaj század nevében Vicha százados, a lévai tüzoltó egylet nevében Szabó József aradi képezési igazgató e jelmondattal: Ne éjjen Ujaradon és Zsigmondháza — csak a jó és nemes ügy iránti szeretet tüze. Márton János a dél-magyarországi tanító egylet nevében: Bátoran, gondosan és istenben bízva előre az emberiségért. Az aradvidéki tanító egylet nevében Györgyossy Rudolf elnök, Fiume város nevében Gelletich Miklósné urnő, ki egy gazdagon himzett s Fiume város színeit jelző szallagot helyezett a zászlóra, mit a közönség „Éljen Fiume“ kiáltással fogadott, ezután Fletzer Ferenc „Hazádnak rendületlenül légy hűve ó magyar!“ jellegével, a mi általános lelkesedést keltett.

Ezután sorjába következtek az egyes hazai tüzoltó-egyletek által küldött szegek bevérese, a mi délután fél 2 óráig tartott el.

A közébeada „Szöllő höz címzett vendéglő csinosan felszített kerthelyiségében volt, melyen mintegy kétszázan vettek részt.

Kiegészítik e zagyva képet a gyümölcs-árus nőknek különös öltözékai, melyeken a legkirkiróbb színek képviselve vannak.

Különösen feltűnt azonban, hogy az utcákon járkelő hölgyek többnyire fekete és indánok, az aristocraticus senhorák a nappali hőségben az utcán legföllebb pár percze láthatók, akkor is hívrés szecc-n inas által kísérvé, kik hatalmas napernyővel védik urnőjüket az égető nap sugarai ellen. A fehér delnők nappal többnyire hívrős szobákban várják be a séa idejét, a kellemes esőt, a midő: ugyanis a Café di Commercio előtti káfé étáttérre sietnek, hol Rio elegans közönségének rendez gyű helye van így napal csakis a fekete és kivez-nő fártós haju vad szépségeket lehet látni, kiknek sötét színű, formis bújút az általak épen nem félt napfény sokkal jobbrá tünteti elő, mint a kétes esti homály, melyben fő szépségük: ragyogó arczínük és ajkuk korall pirossága veszíteni látszik.

folgt. köv.

A zászló... rancsnok... kiket a t... kes éljen... seg nemz... kel vol d...

Az első fogásnál... a királyi... Ezután... nevében... Mélyen... Kedves... Nagyság...

polgármes... birtokosa... ja, enger... Uj-Arad... mélyen... geből... ehaját... egyesül... beriség... vagyok... és tökéle... zem, ha... virágzás...

Hemmen... pápát... József... emelked... Zselénsz... go Caes... Bélánét... Béla a g... Ternajgo... tók Jele... birtokos... Mülek... szép bes... plébános... letek fop...

Fletzer... tört mag... ni látszó... mes és l... kay lösz...

Dr. M... lelkes ba... Szécheny... beszéde... s a köve... ták a gr... tóket:

„Az uj... sület zás... val mélt... éltette a... gyűlt ün... Lajos le... dat, a le... dott fér... megalap... postola... ket“

Délut... latok vo... menő k... A gy... zényeket... Este... estély ve... vendégl... tely köv...

Hely... Maria... vator F...

Pőáb... her z-g... pedő h... 25-éi... gel Abb... pot fog... özv. tro... a „Vita... Vikto... szil g... Abba z...

Stafi... Értese... rkösné

A zászlónya, dr. Barabás Béláné, Cabdebó Ferenc és Ternajgó Caesar főparancsnok kíséretében érkezett meg, a kiket a tüzoltó és a nagy közönség lelkes éljenzéssel fogadtak. A kert helyiség nemzeti zászlókkal és transparentekkel volt díszítve.

Az első pohár köszöntőt a harmadik fogásnál Cabdebó Ferenc főszolgabíró a királyi családra mondta.

Ezután Fletzer Ferenc a fumeiek nevében a következő beszédet tartotta: Mélyen tisztelt gyülekezet!

Kedves bajtársak! Nagyságos de Giotta János, fumei po'gármester, a Ferenc József rendjle birtokosa és Szent István rendnek lovagja, engem tisztelt meg avval, hogy az Új-Arad-Zsigmondházi önkéntes tüzoltók mélyen tisztelt egyesületének legmelegebb hazafias üdvözlését átadjam, ama óhaját kifejezsem, hogy ezen jóteköny egyesület fejlődjék és virágozzék az emberiség javára és a haza dicsérete. Biztos vagyok, hogy ezen magas lelki hazafi és tökéletes gentelman érzelmét kifejezem, ha poharamat ezen egyesület felvirágzására ürítem.

Hemmen Ferenc plebános XIII ik Leo pápát éllette, Várady Ferenc plebános József főherceget, dr. Barabás Béla egy emelkedett szellemű beszédben éllette Zselinszky grófnét a zászlónyát, Ternajgó Caesar főparancsnok dr. Barabás Bélánét, a helyettes zászlónyát. Tüzes Béla a gyoroki tüzoltó egyesület nevében Ternajgó Caesart, mint a magyar tüzoltók Jeles bajnokát, Avarfi Géza szőlőbirtokos Hemmen Ferenc plebánost dr. Mülek Lajos általános figyelmet keltő szép beszédében köszöntötte fel Várady plebánost, mint az országos tüzoltók-egyletek főpapját.

Fletzer Ferenc a fumeiek nevében tört magyarsággal szíve mélyéből fakadni látszó szavakkal éllette a dicső, nemes és lovagias magyar nemzetet. Jan-kay József Cabdebó főszolgabíró.

Dr. Mülek Lajos a tüzoltó-egyletek lelkes bajnokára és megteremtőjére, gróf Széchenyi Ödönre írté poharát. Szép beszéde józontén nagy lekesedést keltett, s a következő üdvözlő sürgönyben adták a gróf tudomására lelkes üdvözlőket:

„Az új arad zsigmondházi tüzoltó egyesület zászlószentelési ünnepélye alkalmával méltóságodat lelkesen üdvözlötte és éllette a hazából nagyszámmal egybegyűlt ünnepelő társaság. Éllette dr. Mülek Lajos lelkes felkötésében méltóságodat, a legnemesebb érzelmekkel megáldott férfit, ki a tüzoltó egyesületet megalapításában a felbaráti szeretet apostola. Fogadj legforróbb üdvözlőnköt.”

Délután 5 órakor nagy iskola gyakorlatok voltak, melyeket szintén ezrekre menő közönség tekintett meg.

A gyakorlatokon Buzáky Gyula vezényelt. Este Ternajgó Caesarnál nagy társasestély volt, melyet a „Szöllőhöz” címzett vendéglő nagytermében fényes táncestély követett.

Helyi és különféle hírek.

Maria Valéria főhercegnő és Salva-tor Ferencz főherceg Abbacziában.

Pórából híják, hogy Maria Valéria főhercegnő a Fiume az „El sibel” torpedó hajó vízbehozatala után folyó hó 25-én délután Salvator Ferencz főherceggel Abbacziába fogadott, hol pár napot fognak tartani. Ő Fiume-egyk St. Maria özv. trónörökösné Ő Fensége jegyűt a „Villa Agostina”-ba hozták szállva. Viktor Lajos főherceg Ő Fensége valószínűleg a hó 22-én vagy 23-án utazik Abbacziától Bécsbe.

Stefania özv. trónörökösné Abbacziában.

Értesülünk, hogy Stefania özv. trónörökösné Ő Fensége folyó hó 25-én sú-

törtökön érkezik Abbacziába, hol hazamosabb ideig fog tartózkodni.

Gróf Zichy Ágost kormányzó Ő Excellentiája ma reggel a szentpéter-i gyorsvonattal székelyre városunkba érkezett.

Látogatás.

Viktor Lajos főherceg Ő Fensége, ki már pár hete Abbacziában időzik, mult keiden délután látogatást tett Szápáry Károly grófnál a budapesti kereskedelmi muzeum fumei képviselő-egyetek vezetőjénél, ki már hazamosabb idő óta betegeskedik.

Ő Fensége rövid időzés után ismét fogaton hajtatott vissza Abbacziába.

Városunk vám- és adó bevételei.

Városunknak vám és adó bevételei a folyó év első felében összesen 222774 frt. 85 kr. tettek ki, mely összeg a mult félévi bevétellel szemben 14925 f. 87 kr. többletet tüntet elő.

Összehasonlítva azonban az 1890 évi költségelőirányzatban kitüntetett bevétellel (224000 frt.) 1225 frt. 11 kr. kevesebbet mutatkozik; de mután a második félévi bevételek rendezés nagyobbak szoktak lenni az első felévinél, remélhető, hogy a második félévi bevételek jóval felül fogják múlni az ez évi költségelőirányzatban kitüntetett bevételi összeget.

Az összes brutto bevétel részletezve a folyó év első felében a következő volt:

Bor, sör, szesz, ecet és olaj behozatali vám czímen 87630 frt. ellenőrzési vám czímen 2160 frt. házbérelteték czímen 110550 frt. fogyasztási adó czímen 35726 frt. marha leölési illeték czímen 3893 frt. híd és utvím illeték czímen 12743 frt. az összes brutto bevétel tehát 252703 frt. volt mely összeg a mult első félévi bevétellel szemben 3777 frt. többletet tüntet elő.

Selyemszövet gyár Fiumében

A „Pester Lloyd”-ban olvassuk, hogy Pnecner Passavalle-téle comoi selyem gyáros cég városunkban rövid idő múlva egy selyem-szövő gyárat fog létesíteni.

E jó hírvéü cégnek budapesti képviselője, már tett is ez ügyben lépéseket a kereskedelmi miniszternél, ki az új iparvállalatnak az állam által nyújtandó kedvezményekben való részesítését is kérésbe helyezte.

E selyemszövőgyár, mely első lesz egész Magyarországon, városunkban egy egészen új iparágat fog meghosítani és tekintettel arra, hogy az említett comoi cég már évtizedek óta élénk üzleti összeköttetésben áll belföldünkkel s így teljesen ismeri annak szükségletés igényeit, vállalkata remélhetőleg itt is szép fejlődésnek fog indulni.

Ohajtjuk, hogy a fennevezett cég terve mielőbb megvalósuljon, mert ez ipar vállalat városunknak határozottan nagy előnyére lenne; növelné ipartermékeit s munkáinak egy újabb kereset forrást biztosítana.

Hangverseny a magyarországi tűz-karosultak javára.

A városi zenekar igazgatósága elhatározta, hogy az „Armonia” nagy termében legközelebb hangversenyt rendez, mely hangversenynek tiszta jövedelme a magyarországi tűzkárosultak részére fog kiszolgáltatni. A hangversenyre vonatkozó műsorozatot annak ill-jén közzé fogják.

Népünnepély a magyarországi tűzkárosultak javára.

A „Giardino Pubblico” éttermének bérleje ma vasárnap délután a Giardino Pubblicóban nagy népünnepélyt rendez, mely ünnepélynek tiszta jövedelme a magyarországi tűzkárosultak javára fog fordíttatni.

Az ünnepélyen úgy a katona mint a városi zenekar fog működni, mialatt a közönség szorakoztatására a legváltozatosabb mulatságok fognak tartatni. Lesz verseny futás, ugrás jutalom díjjal, maszó pozna, repülő buvár és a Paprika

Jancsi színházban két dísz előadás. Este kivilágítás és tűzijáték.

Belépti díj tetszésszerű. Kezdeté az ünnepélynek d. u. 3 órakor.

Ló szállítás Görög országba

A mult héten érik zett ismét városunkba károlyvárosi vonattal 356 ló melyek mánap Lloyd gőzessel tovább szállítottak Görögországba.

Színházi hírek.

Fabrizi Atilla városi színházunk bérleje értesít, hogy Garagnani Karolin első énekesnő helyett ki betegség miatt nem jöhet, Campagnoli Clovise első énekesnő szerződött.

Campagnoli kisasszony ki jelenleg a romai „Quirino” színházánál vendég-zenepelel, egyike a legtehetségesebb primadonák ak jői iskolázott rokon zeneves hangjával O'laszország első rangu színpadjain mindeütt nagy tetszést és általános elfisimést aratott.

Tárgyalás.

Zigány Árpád posta sikkasztó ismeri ügyének tárgyalása a helybeli kir. törvényszéknél folyó hó 25-én délelőtt 10 órakor fog megkezdettüni.

Közvetlen összeköttetés Budapest Fiume és Ancona közt.

Értesülünk, hogy a m. k. államvasutak igazgatósága az újonnan létesített fiume-anconai hajózási vonal megnyitásától vagyis folyó hó 18-ától kezdve Budapest-Fiume és Ancona közt közvetlen összeköttetést létesít és pedig oly módon, hogy a Fiuméba érkező és Fiuméből induló vonatok közvetlen összeköttetésbe hozatnak a fiume-anconai vonalon közlekedő hajó járatokkal.

A fiume-anconai járatok, melyek Schwarz L. pót zágrábi vállalkozó „Agathe” nevű gőzöse által fognak fenntartatni, folyó hó 18-án csütörtökön vetek kezdetüket és a nyári évad végeig vagyis folyó szeptember hó végéig heti kétszeri összeköttetést, a téli évad alatt pedig vagyis október 1-től április 1-ig heti egyszeri összeköttetést fognak fenntartani.

Ily módon a budapesti állomáson ez új összeköttetési vonalra váltott jeggyel Fiumén át közvetlen Anconába utazhatunk és pedig az alább kitüntetett igen jutányos árak mellett: Gyorsvonaton Budapestől Anconába I. oszt. 14 frt. 60 kr. II. oszt. 12 frt.; személyvonaton Budapestről Anconába I. oszt. 13 fr. II. oszt. 10 frt. 80 kr. III. oszt. 7 frt.

Az I. és II. osztályu vasuti jeggyel, hajón I. osztályon a III. oszt. jeggyel pedig II. oszt. utazhatni.

A gyermekek II. oszt. jeggyel utazhatnak I. oszt. és III. oszt. jeggyel II. osztályon.

A vasuti jegyek 14 napig érvényesek. Az utazás Budapestről-Fiume és Fiuméből Budapestig csak egyszer lehet megszakítva és csupán 24 órai időre, mely esetben a jegy az állomás iőnök által láttamozandó.

A podgyász vielőb a bulapest fumei vonalon az előírt tarifák szerint fizetendő, míg a fiume-anconai vonalon 40 kilogramm súlyt meg nem haladó kézi podgyász díjmentes és csak is a 40 kilogramm súlyon felüli podgyászokért kell minden 50 kilogram után 50 kr. viteldíjat fizetni.

Hálóba került czápa.

Már a második czápát fogták meg ez idén a magyar tenger mellék halásza. A legutóbbi, mely Buccaricz mellett került a tinhalások hálójába, szintén igen szép példány. Hossza 4 méter s a felső és alsó állkapocs közti távolság a félyeyított szájban 75 cent. A hatalmas tengeri szörnynek ártalmatlanná tétele nagy fáradságba került; számtalan sebei daczára a szárazon megjő más félóráig élt. Belsejében két tehénlábot és pár hatalmas tinhalat találtak.

A bosnyák hercegovinai zarándokok haza szállítása Mekkából.

Az osztrák kereskedelmi miniszter értesíté a fumei m. kir. tengerészeti ha-

tóságot, hogy a „Reka” Lloyd gőzöse, mely a bosnyák-hercegovinai zarándokokat, Mekkából haza szállítja, Trieszt felé veszi útját és a bartolomei veszteg intézetben fog veszteglés alá vétetni.

Adria hajók forgalma.

„Tisza” érik. szept. 14-én Greenock-ba; „Tibor” ind. szept. 19-én Algirból; Fiumeba. „Szápáry” ind. szept. 15-én Gibraltarból Bristolba.

Az osztr. magy. Lloyd bevételei.

Az osztr. magyar Lloyd társulat folyó év jul. havi forgalmi bevétele 139207 tengeri mértföld befutással 534399 frt. volt, mely összeg a mult év július havi bevétellel szemben 4947 teng. mértföldnyi kevesebb futással, 27756 forint többletet tüntet elő.

Az 1890 év első 7 hónapji összbevétele 948489 teng. mértföld befutása után 4385455 forintot vagyis 47494 teng. mértföld kevesebb befutással 23811 frt. kevesebbet tüntet elő mint a mult év megfelelő időszakában.

Zátonyra került hajó.

„Reno” magy. bárkahajó mely kikötőnkől folyó hó 11-én indult donga rakományal Cette-be, a mult szombaton éjjel Unje sziget közelében zátonyra került, honnan csak is másnap este menekült meg a tengerészeti hatóság által kiküldött „Bátor” gőzös segélyével.

Vesztegzárolás.

Maltából híják, hogy a kormány 8 napi vesztegzárolást rendelt el a Tripolisból érkező hajók ellen.

Uj sürgöny feladó állomás a tengerészek számára.

A tiszti tengerészeti hatóság közzé teszi, hogy Szebenicó melletti S. Antonio csatornában horgonyzó hajók a nicóói erői bejáratánál létesített új távirati állomáson sürgönyileg közlekedhetnek a száraz földdel.

Hajó összeütközés.

Calcutalából sürgönyök, hogy „Selene” osztr. magy. Lloyd gőzös a „Britis India Navigation Company” „Wawra” nevű gőzöseivel a hó 12-én Calcutta közelében összeütközött.

A Vaskapu szabályozása.

A Vaskapu szabályozásának a hó 15-én délben történt tényleges megkezdése a kalmából az „Együtt” után, érdekesnek tartjuk a következőket felemlíteni.

A Vaskapu szabályozásának az osztr. munkálatok a kormány Hajlu mérnökkel és Lutter braun-kw-ig gépgyárral kötött szerződés, a kkn k vállalkozást ismét egy hatalmas német pénzintézet, a berlini Diskontóézet finanszozza. A robbantási munkálatokat más vállalkozó végzi. Hogy milyen módszert fognak ezeknél követni, nincs tudva, de bizonyos, hogy Gigantig nevű új robbantó szert fognak alkalmazni. S a vállalkozó köteles az összes munkálatokat 1895. végéig befejezni, mely pedig úgy, hogy 1890-ben azoknak 10%-át következő négy évben pedig évenként a munkálatok legalább 20%-át teljesíteni. Maguk a munkálatok, melyeket végezni kell, a következők: Először el kell távolítani azon sziklákat, a melyek a Stenka, Kozla, Dojka, Izlas, Tachtalia és a Jucz nevezetű zuhatagoknál és szörványosan egybütt a mederben előfordulnak. A második feladat Greben és Jucz alatt a közelelelt meder összeszerzése a köztö-gátakkal és a grebeni hegyescsúcs levágása, végre szükséges a Vaskapunál a jobb parton egy töltés-közé fogott és a sziklába vájt hajózó csatornát létesíteni. A Moldovától lefelé a Duna medrében átvonuló, Stenka néven ismert sziklapad képezi az első komolyabb hajózási akadályt. Itt lesz egy 60 méter felek-zés-szerű csatorna, a 0 vízszin alatt 2 méter mélyéggel. Ez a munkát mintegy 740 köbméter szikla kitorését és eltávolítását teszi szükségesé. A Stenka-zuhatagtól 14-8 kilométernyire a Kozla és kövlatlan

